

Za 1,1-4

Za 7,1-14 Výzva k pokání a milosrdenství

J 3,1-3.5

Kniha proroka Zacharjáše nás vede do sklonku 6. stol. př. Kr.. Z babylónského zajetí se vrátili další Židé. Ti – vyzývání a napomínání prorokem Ageem (současníkem Zacharjáše) – konečně začali obnovovat jeruzalémský chrám, který do té doby ležel v sutinách. Izraelský lid se domníval, že dokončením stavby chrámu, jeho rekonstrukcí, opět nastane blažená, Bohem požehnaná doba. Jako by si chtěli obnovou chrámu zajistit Boží přízeň, Boží blízkost a požehnání. A také smutkem, pláčem a půstem. Od zničení chrámu v r. 586 př. Kr. Babylóňany celých 70 let /do r. 518-517/ se Izraelci pravidelně postili – v den výročí zničení chrámu a potom 5. a 7. měsíc v roce (zřejmě vždy celý měsíc!). /r. 539 vítězí perská Kýros nad Babylóňany, r. 538 Kýrův edikt dovolující Židům návrat do vlasti/ Nyní se chrám obnovuje, dostavuje, dokončuje. To Židé chápou jako důkaz, že si Hospodina usmířili, a proto se domnívají, že všechny další smuteční a postní obřady jsou zbytečné. Lid se dotazuje svých předních představitelů a kněží: „Máme se nadále oddávat pláči a odříkání, jako jsme to po léta činili?“ /v.3/ Odpovídá jim Boží muž a prorok Zacharjáš, ke kterému promluvil samotný Hospodin: „Řekni všemu lidu i kněžím: Když jste se postili a nařikali páteho a sedmého měsíce, teď už po 70 let, postili jste se opravdu kvůli mně?“ /v.5/ Je mylná představa, že postními projevy a úkony je možné působit na Hospodina, že si ho tím může člověk usmířit a naklonit. **Půst je užitečný pro člověka** – připomíná si tím svou nehodnost a nicotnost, soustřeďuje se více na duchovní hodnoty, na Boží slovo, půst je pro člověka znamením významného /Popeleční středa/ nebo smutného /Velký pátek/ dne nebo důležitého období – času duchovní přípravy. **Pravý půst spočívá především v hledání Boha a jeho vůle, v naslouchání jeho slovu, jeho přikázání. Pravý půst znamená pravdivost, milosrdenství, slitování, ohleduplnost na druhé, altruismus (myslet na druhé, nejen na sebe).** Toto však mnozí Izraelci ve svém nitru neměli a ve svém životě neuskutečňovali. Všechny slavnosti, posty a obřady sice konali ve jménu Hospodinově, ale srdce lidu bylo od Hospodina vzdáleno. Bůh říká: Zacpali si uši, aby mé slovo a mé nároky neslyšeli./v.11/ Nyní se to obrátilo: Ať si volají, já nebudu slyšet, říká Bůh. - Nejdříve volá dlouho Hospodin a my lidé neslyšíme nebo děláme, že neslyšíme. Potom se už Bůh rozzlobí a mlčí. Dá ruce pryč od lidí – neodpovídá, nevyslýchá modlitby, nepomáhá. Pak volají lidé – obvykle v nouzi, v nemoci, nebezpečí, v neštěstí... ale Hospodin už neodpovídá, mlčí. „Ať si volají, já nebudu slyšet.“

Sestry a bratři, naše společnost žije dnes tak, jako by Bůh nebyl, jako bychom Boha nepotřebovali. Na všechno si stačíme sami, zabezpečíme vdovy a sirotky, částečně i bezdomovce, kteří o to stojí. Zdá se nám, že tyto SZ výzvy naplňujeme. Ale Boha nevoláme, nehledáme. Nepřeji nám – naší společnosti, naší zemi, aby – až my ho konečně začneme volat, aby on mlčel. My dnes žádné postní dny nedodržíme, máme stále stejné dny dostatku a blahobytu, jíme do sytosti, spíše se přejídáme, chodíme krásně oblečení, naše děti musejí mít značkové věci, v ničem se neomezujeme, nejsme zvyklí si něco odepřít, naše děti nejsou zvyklé si něco odepřít. (Moji synové byli překvapeni, když jsem po nich chtěla, aby alespoň na Popeleční středu nejedli nic sladkého.) Dnes se stírá rozdíl mezi všedním a svátečním

dnem. (Vidíme to např. i v tom, že dříve lidé chodili do divadla, do kostela svátečně oblečení, ženy v šatech, muži v kvádru nebo aspoň v saku. Dnes? Někteří přijdou i do Národního divadla klidně v džínách a tričku!) Stírá se rozdíl mezi všedností a svátečností. Tím ochuzujeme sami sebe. Dnes většina lidí vyzdvihne jako sváteční Štědrý večer a narozeniny. Naše společnost nemá žádný opačný den – den střídmosti, omezení, den postu. Potom nám nevynikne ani sváteční den. Je to škoda. Lidé odvrhli náboženství, víru v Boha, náboženské svátky a tím také zevšedněl celý náš život. – Vím, že je to druhotné. Hospodin hledí na naše nitro, on zkoumá srdce člověka. Postní dny odříkání a na druhé straně sváteční, radostné dny hojnosti jsou důležité pro nás lidi, pro náš bohatý, smysluplný život.

„Vynášejte pravdivé rozsudky a ať každý prokazuje svému bližnímu milosrdenství a slitování“ (Za 7,9). Amen.

(Jindřiška Buttová, 20. 3. 2011 (2. postní neděle), Praha 4 – Krč)